

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Naročnine in inserate
sprejema upravnilstvo v
Katol. Tiskarni, Kopitar-
jeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo,
nefrankovana pisma ne
vsprejemajo.

Uredništvo je v Seme-
niskih ulicah št. 2, 1, 17.

Izhaja vsak dan, izvenem
nedelje in praznike, ob
pol 6. uri popoldne.

Po pošti prejeman:

za
celo leto naprej 26 K — h
pol leta 13 —
četrt 6 — 50
mesec 2 — 30

V upravnilstvu prejeman:

za
celo leto naprej 20 K — h
pol leta 10 —
četrt 5 —
mesec 1 — 70

Za pošiljanje na dom
20 h na mesec.

Štev. 186.

V Ljubljani, v četrtek, 14. avgusta 1902.

Letnik XXX.

Protestantizem in liberalizem na Kranjskem.

Protestantovska občina v Ljubljani je izdala nedavno svoje letno poročilo za leto 1901. Notranji razpad protestantizma se vidi tudi tu. Sicer imamo na Kranjskem samo okoli 404 protestante, a še ti niso ene vere, ampak jih je 143 helveškega, 246 augsburškega in 15 anglikanskega veroizpovedanja. Vsi ti imajo enega »župnika«. Kaj veruje župnik, ki pastorira tri v bistvenih verskih resnicah si nasprotujoča veroizpovedanja, tega ne vemo. A zanimivo je poročilo, kako je zastopstvo ljubljanske občine nastopilo pri superintendentskem zborovanju. »Župnik« Jacques je namreč predlagal, da se naj uvedejo »mešani« superintendenti, ki bi bili hkrati luterski in reformirani. Ker se v občinah »mešajo« protestantovske sekte, naj bi tudi superintendenti bili »mešane« vere, da bi eden mogel načelovati več veroizpovedanjem, kakor n. pr. ljubljanski protestantski »župnik«. A s tem so ljubljanski protestantje slebo naleteli. Poročilo pravi, da so »s tem dregnili v osino gnezdo«. Dunajski protestantje se niso hoteli niti meniti o tem. Nasprotstvo med augsburškim in helveškim veroizpovedanjem je ostalo, in superintendencije se ne dajo »zmešati«.

Pod točko »župnijsko poslovanje« našli smo tudi poročilo o gibanju »Proč od Rima«. Može kot Wolf, Schalk, Schönerer itd. so veljali menda tudi ljubljanskim protestantom za apostole, kajti poročilo pravi, da »smo se prepričali, da je v tem gibanju pravi verski blagoslov«. Nekako komično se bere, ako pravi poročilo: »Oni, ki so pozivali k odpadu od Rima, so sicer rimski ostali, a globlje utemeljenim naravam je to gibanje dalo povod, da so prestopili v protestantovstvo, kjer so našli sebi ugaajajočo obliko krščanstva«. Zdi se nam, da ni prav nič čudno za protestantizem, ako sam o sebi konstatira, da je on ugaajajoča oblika krščanstva za razdivjani nemški nacionalizem. Uspeh te nečuvne politične gonje je bil, da je prestopilo na Kranjskem 22 oseb k protestantizmu (15 odraslih s 7 otroci).

Kaj zdaj verujejo ti »izpreobrnjenci«, nismo mogli posneti iz poročila.

Bolj, kakor notranje stvari protestantovske občine, nas je zanimalo, kako kranjski liberalci kot pravi verski odpadniki podpirajo protestantovstvo. Na čelu jim stoji Kočevje. Tu prepušča nemškonalni in liberalni občinski svet dvorano občinske hiše za protestantovske shode. Izmed onih, ki so iz političnih nagibov prestopili v protestantovstvo, je bilo več Kočevjarjev. Poročilo naravnost naglašja narod politični pomen protestantovske agitacije, o kateri je bilo prej nekaj vrst višje konstatiralo »verski blagoslov«, ko pravi: »Še sedaj se dovolj ne spoznava pomen prestopa k evangelijski cerkvi za vzdrževanje nemške narodnosti v Kočevju. In vendar je primera s Sedmograško tako lahka.«

Protestantovska občina v Ljubljani je tudi članica bojovitega nemškega »Gustav-Adolf Vereina«, kateri jo je vzdrževal do leta 1897. Ljubljanski pastor ga je celo povabil, da bi letošnji občni zbor bil v Ljubljani. S tem bi se naredila kreпка »losvonomska« demonstracija. »Obžalovanja vredne okolnosti« so to preprečile.

V Ljubljani — tako poroča izvestje — »prosvetljeni in plemeniti katoličani« izkazujejo svoje simpatije protestantovstvu. Zlasti se hvalijo, da katoliške rodbine dajejo svoje otroke v protestantovski otroški vrt, v katerem deluje »Frau Pfarrer«. Pri »krščanskem društvu mladih mož« so pa baje »skoro izključno le mladi novoprotellantje in katoličani, kateri se trudijo za stvar«. Filharmonično društvo in nemški telovadci se udeležujejo protestantovskih prireditev.

Slovenski liberalci v svojem besnem boju proti katolicizmu se začenjajo vedno bolj naslanjati na protestantizem. Seveda za »evangelike« ni to nobena čast, ako se družba, ki zmetuje vsako pozitivno verstvo, poslužuje njih, da se bori proti veri. In vendar se zdi, da bodo zdaj liberalci, kakor so vrgli od sebe narodno politično poštenost, tudi v veri igrali enake kameleone.

Zvedeli smo, da je ravnokar prišel na »Narodovce« cel zaboj protestantovskih brošur, in sicer na naslov one čiste roke, ki piše v »Narodu« članke: »Rimski klerikalizem«. V teh člankih se naravnost taji vsaka pozitivna vera. Taji se avtoriteta svetega pisma, taji presv. Trojica, taji božanstvo Kristusovo. In ravno ljudje, kateri taje vse temeljne krščanske resnice, torej tudi to, kar še verujejo protestantje — ti ljudje delajo propagando za protestantizem med Slovenci!

Ta zveza med protestantizmom in liberalizmom nam pač kaže, da boj proti katolicizmu niti od strani liberalcev, niti od strani protestantov nima nič solidnega, nič trdnega, nima nikakih verskih in kulturnih smotrov, ampak gre se pri vsej stvari samo zato, da se izpodkoplje v našem narodu vera očetov in cerkev resnice.

Slovenščina v koroškem uradnem listu.

Iz Celovca, 10. avg.

Prav trnjevo pot morajo hoditi slovenske posojilnice koroške, da pridejo pri naših sodnijah do malih pravic, zajamčenih nam po postavi. Danes moramo navesti nov slučaj, ki prav jasno kaže, da je slovenščina na Koroškem res — pastorka.

Uradni list »Klagenfurter Zeitung« št. 178 od dne 5. avg. t. l. je namreč prinesel sledeči razglas, katerega ponatiskujemo povsem natančno:

Eingetragen wurde in das Genossenschafts-Register.

1. Unterdrauhurg (Ipodnji Dravograd).
2. »Hranilnica in posojilnica v Ipodnjem, Dravbergu, registrovana zadruga z neomejeno zavezo«.
4. Besondere Eintragung: 1. August 1902.

Aus dem Vorstand ist ausgetreten: H. Cvetko Krammer, gewesener Provisor in Tschernberg. Als neugewählt wird eingetragen Josip-Josef Zeichen, Provisor in Tschernberg.

Oznailo.

Na podlagi tusoduega odloka od ne 31. julija t. l. varisal v zadrugan registru pri firmi Hranilnica in posojilnica v Spodnjem Dravbergu, registrovana zadruga z neomejeno Zavezo ud nacelstoa Cvetko Krammer, Cusst provisor v Arnecah in se vpisal kot novo izvoljeni ud na čelstva Josip Zeichen to provisor v Arnecah.

C. kr. deželno not trgovinske sodišče v Celovec, dne 31. julija 1902.

Ali naš starikavi uradni list prav nič ni sram, da postavi tak nestvor med ljudi? Kdor ima čas, šteje pogreške v gorenji pokveki, našel jih bo res lepo število!

Nas zanima vprašanje, kje je oni nestvor zagledal beli dan, oziroma je zašel na potrpežljivi papir? — Dvoje je mogoče: ali je tak prišel od deželne sodnije celovške, ali so ga tako — »olepšali« v Kleinmayrovi tiskarni, kjer se tiska uradni list. Mogoče je tudi, da je že s sodnije prišel razglas slabopisan, v tiskarni pa so še »potrebno« dodali!

Bodisi pa tako ali tako, vsekako je pravi škandal, da uradni list prinaša take pokveke kot uradne razglase! Če morda res v tem slučaju deželno sodišče nič ni zakrivilo, je vendar dolžnost istega, da se razglasi istega tudi pravilno ponatiskujejo! — Uradna »Celovčanka« dobiva leto za letom od vlade lepo podporo, h kateri morajo lep del donati tudi slovenski davkoplačevalci! Kako pridemo do tega, da naš jezik grdi in sramotijo na tak način? Ali Kleinmayrova tiskarna res ne premore stavca, ki bi pravilno znal postaviti par slovenskih vrstic? In če ga res ne premore, ali ni dolžnost vlade, da jo prisili k temu?

Posojilnice morajo take razglase pošteno plačati. Zato smejo in morajo pač tudi odločno zahtevati, da se isti tudi pravilno natisnejo. Takih pokvek gotovo niso dolžne plačati, marveč zahtevajo naj, da se taisti še enkrat in sicer pravilno natisnejo.

Ta slučaj pa zopet kaže, kako je slovenščina pri naših uradih res — pastorka!

LISTEK.

Spomini na sv. deželo.

Piše Ivan Knific.
(Dalej.)

XXI.

V Marijini cerkvi v Betlehemu.

Majhno mesto je bilo svoje dni Betlehem, majhno tako, da niti tisoč prebivalcev ni štel.

Dasi pa je bilo mestece neznatno, je slovelo že v starih časih zato, ker je bilo rojstno mesto kralja Davida. Slavno pa je postalo zlasti še vsled tega, ker je v tem mestu v tihi božični noči »Beseda meso postala in je med nami prebivala.« Na onem mestu, kjer je Božje Dete zagledalo luč sveta, se dviga dandanašnji prostorna, čedna ne kaj lepa Marijina cerkev. Malone od vseh strani jo obdajajo trije samostani: katoliški, grški in armenski. Le pročelje je prosto, dasi nima prav nikakoršnih okraskov.

Okušal sem vsiljivost trgovskih agentov. Pred vhom jih stoji cela tolpa in kakor pajek na muhe preže na došle romarje. Hvalijo ti svoje blago, te vlečejo za suknjo in vabijo s seboj. Naredil sem se gluhega in preko njih hitel proti vходу. Samo eden

se me je držal kot podrepna muha. Otresal sem se ga izlepa in izgrda: »Vas prav nič ne potrebujem; čemu lazite za menoj?« »Saj ne zahtevam nobenega bakšiša«, mi je odgovarjal; »samo cerkev Vam bom razkazal«; zraven si je pa mislil: »Boš že dal bakšiš pri kupčiji.«

Vrata, ki vodijo v cerkev, so zelo ozka in nizka, tako nizka, da se moraš pripogniti, ko vstopiš v cerkev. Svetišče je zelo veliko, pa tudi zelo zanemarjeno. Cerkev ima pet ladij, posebnosti pa nikakršnih. — Marijini cerkvi je ob strani prizidana manjša sv. Katarine, ki je last oo. frančiškanov. Ni sicer velika, pa je zelo lična.

Glavna znamenitost Marijine cerkve je seveda kapela Kristovega rojstva. Ozke stopnice vodijo kraj glavnega oltarja navzdol; stražijo jih turški vojaki z nabiti puškami.

Kapela je sicer majhna, pa bogato okrašena; brez števila lučic in svetilnic gori v njej. Dva oltarčka stojita v kapeli: grški in katoliški. Kakor pravo Kalvarijo, tako imajo pravo mesto Kristovega rojstva v rokah razkolniški Grki. Pod njihovim oltarčkom je v tlak vdolana srebrna zvezda, krog nje pa beremo pomenljive besede: »Hic de virgine Maria Jesus Christus natus est. (Tukaj se je

iz Device Marije rodil Jezus Kristus.)« S častjo in spoštovanjem poljubujejo verniki to ploščo.

Par korakov odtod nam kažejo mesto, kjer so stale jasli, v katerih je ležalo Božje Dete. Poleg tega kraja stoji katoliški oltarček na mestu, kjer so trije Modri molili novorojeno Dete. Bila je ravno služba božja. Kapela je bila natlačena polna. Verniki so bili večinoma domačini, ki so na glasu kot zelo pobožni kristjani. In res so se vedli jako spodbudno.

Iz kapele sem se podal proti zakristiji; agent, ki sem se ga iznebil za par trenutkov, mi je bil zopet za petami. »Idete maševat?« me začne izpraševati. »Kaj Vam mari? Pustite me na miru.« Izdalo ni nič; za menoj je prilezel v zakristijo in mi pomagal, ko sem se oblačil. »Zapodite tega človeka«, sem naročil cerkveniku; bilo je zastoj. Komaj sem se vračal iz cerkve, že je agent stal kraj mene. Rešil me je samostanski brat, ki me je povabil na zajutrek. Agent je ostal pred vratmi, in ko me dolgo časa ni bilo iz samostana, je šel lovit drugih romarjev.

Oo. frančiškani so bili zelo prijazni. Ko jim dopovem, odkod sem in kaj sem, me

prevzame samostanski brat Janez in mi razkaže še druge znamenitosti.

V Betlehemu je živel in umrl tudi veliki cerkveni učenik sv. Hieronim. Živel je tukaj kot puščavnik jako spokorno in predstavljaj sv. pismo iz hebrejščine in grščine na latinski jezik. Stanoval je v neki votlini kraj rojstne kapele. Brat Janez mi je razkazal vse te prostore, vse te kapelice pod Marijino cerkvijo, katerih navadni romarji ne vidijo. Pokazal mi je, kje je stanoval in umrl svetnik-učenjak, in kje so ga pokopali. (Pozneje so prenesli njegovo truplo v Rim, kjer se hrani še sedaj.) Na samostanskem vrtu mi je kazal pomarančno drevo, od katerega se je živil baje sv. Hieronim. Staro je že in vse trhljeno, pa vendar obrodi še vsako leto.

Brat Janez me je peljal tudi vrh strehe frančiškanskega samostana, odkoder je zelo lep razgled na mesto in okolico. Proti vzhodu mi je kazal v ravnini malo cerkvico. Pravil mi je, da stoji na onem mestu, kjer so v božični noči pastirji varovali svoje črede, in kjer se jim je prikazal angelj, ki jih je povabil, naj gredo molit novorojenega Odrešenika. Kraj je oddaljen od mesta kakih 20 minut.

Pa še nekaj drugega mi je pripovedoval brat Janez. Dva ali tri dni pred menoj

Kdaj se skliče državni zbor?

V nekih čeških krogih se je te dni sprožila misel, naj se državni zbor, ki ga namerava vlada sklicati koncem septembra, sploh prej ne skliče, dokler nima vlada popolnega zagotovila, da se omogoči mirno delo. Dokazuje se dalje, da bi se le po nepotrebnem tratil čas in denar, če bi se pričelo zasedanje prej, predno je ustrezno češki zahtevi. Spravne konference so sedaj brezpotrebne, ker je treba pritiskati edinole na Nemce. — Vladni listi na ta migljaj še niso reagirali.

Nov upravni škandal na Ogrskem.

V mnogih občinah ogrskega okraja Ung so prišli na sled novim velikim nerednostim. V včerajšnji seji upravnega odbora tega komiteta je namreč poročal podžupan, da je na podlagi došlih pritožb uvel preiskavo pri mnogih občinskih upravah. Pri tej preiskavi se je konstatiralo, da so zakrivilo mnogi okrajni uradniki, občinski predstojniki ter ljudje v državnih službah velike nerednosti in protizakonitosti. V 34 občinah se občinsko predstojništvo že deset let ni obnovilo. Vse osebe, ki so kakorkoli zapletene v te nerednosti, pridejo v disciplinarno preiskavo. O gospodarskem stanju teh občinskih uprav preiskava še ni dognana. Pokazale se bodo bržkone še lepe reči.

Boj do konca.

Framasonska francoska vlada slavi sedaj vsak dan kako zmago. S pomočjo konjenice, infanterije in orožništva — topničarjem so doslej še milostno prizanesli — se zatvori sedaj tu sedaj tam »slovesno in zmagonosno« kaka kongregacijska šola. — Delo se vrši po gotovem strategičnem načrtu. Najprej so napadli one zavode, pri katerih so pričakovali najmanj odpora; tem so sledili oni, pri katerih je bila vojaška »asistenca« nujno potrebna. Sedaj pa, ko imajo proste roke in se lahko pozove na pomoč večja vojna armada, gredo lahko na delo v najbolj nevarne kraje, celo nad Bretonce, med ljudstvo, ki razun bede in vere nima ničesar, a je tem odločnejše. A tu je delo nakrat obtičalo. Toda ta odmor ne bo dolgo trajal, kajti vojni minister Andree je v Chalons-sur-Saone slovesno izjavil, da hoče vlada rešiti svojo nalogo do konca.

Torej boj do konca! Kje pa si mislijo konec? Jeli morda vladna naloga izvršitev celega njenega programa, namreč popoln poraz »klerikalizma«? Bo-li ta naloga rešena s tem, da odsekajo glavo zadnjemu »klerikalcu«? Dvomimo in framasoni so menda sami o tem najmanj prepričani. Tak negativni program se sploh ne da do konca izvesti. Vojni minister je torej mogel namigavati edino le na zatvoritev vseh sedanjih kongregacijskih šol. Ta načrt se bo seveda končno že dal izvesti, četudi s pomočjo — topov. Učence bodo potaknili po brežverskih državnih šolah. Toda s tem Combes ne bo dosegel končnega namena. Ko namreč ne bo več v deželi nobene katoliške

sta se mudila v Betlehemu novoporočenca: knez Oton Windischgratz in nadvojvodinja Elizabeta. Zelo lepo sta opravila božjo pot. V rojstni kapeli sta bila pri maši in sta tamkaj prejela sv. zakramente. Molila sta tako spodbudno, da so se jima vsi čudili. Brat Janez jima je razkazoval vse cerkvene znamenitosti; zlasti nevesta se je zanimala za vse. »Zakonska, ki tako pobožno romata, morata biti srečna«, mi je zatrjeval samostanski brat.

Frančiškani oskrbujejo v Betlehemu tudi precejšen zavod, nekako gimnazijo. Vse jim gre po sreči, samo da ne bi z Grki imeli vednih prepirsov. Le-ti jih hočejo izpodriniti povsodi: v cerkvi in zunaj cerkve. Na kako nizki stopinji omike stoji grški popje, nam priča ta-le dogodek: V Betlehemu je umrl prejšnji grški škof. Iskali so človeka, ki bi bil sposoben, da bi zasedel škofijsko stolico. In koga so izbrali? Nekega čevljarja, ki menda še brati in pisati ni znal. Naučili so ga nekaj cerkvenih obredov in ga par tednov pozneje posvetili v betlehemskega škofa. Čevljar se je kar čez noč povzdignil do najvišje časti. Vladajo pač čudne razmere pri razkolnikih!

šole, bode katoliško prebivalstvo v Franciji zastavilo vse sile, da postanejo katoliške sedanje državne šole, ter ne bo prej mirovalo, da doseže svoj namen. V tem boju se bodo našli vse, sedaj še razcepjene stranke. Vlada bo torej prišla iz dežja pod kap.

Nemški cesar ogorčen.

Bavarska poslanska zbornica je pred nedavnim s veliko večino odklonila vladno predlogo, s katero se zahteva večja svota za umetniške namene: poprava in nakupi novih umetniških del. Proti vladni predlogi je glasoval v prvi vrsti centrum, a ne z namenom, da bi se zahtevana svota ne porabila za umetniške svrhe, marveč da pokaže svoje nezadovoljstvo napram vladni politiki. — Ta vest je pa cesarja Viljema jako ogorčila. Dne 10. t. m. je poslal princu Luitpoldu iz Swinemüde naslednjo brzojavko. »Vrnivši se baškar s svojega potovanja, sem doznal z največjim začudenjem, da je odklonjena svota, ki si jo zahteval za umetniške namene. Hitim, da izrazim svoje ogorčenje nad grdo nevhvaležnostjo, ki jo kaže ta čin proti dinastiji Wittelsbachov sploh in še posebej proti Tvoji vzvišeni osebi, ki je vedno vzorno pospeševala in podpirala umetnost, ter Te obenem prosim, da Ti smem dati na razpolago svoto, ki jo potrebuješ za popolno izvedbo dane si naloge na polju umetnosti.« — Na to brzojavko je s primerno zahvalo odgovoril bavarski princ, da mu je potrebno svoto dal na razpolago eden njegovih svetovalcev.

Preosnova italijanske zbornice.

Italijanska poslanska zbornica dobi v kratkem 40 novih mandatov. S tem se pa število poslancev nikakor ne pomnoži, ker bodo obenem razveljavili 40 starih mandatov. Zgodi se pa to na sledeči način: Na podlagi zadnjega ljudskega štetja, ki je pokazalo, da se je v mnogih volivnih okrajih vsled izseljevanja in preseljevanja zmanjšalo število volivcev, izgubi 36 pokrajin po enega dva ali celo tri mandate, 32 drugih pokrajin jih pa pridobi od 1—4. Na ta način bo približno 40 poslancev izgubilo svoje mandate, nespornost se pa v ravno tolikih okrajih vrše nove volitve. Dotični načrt je izdelal notranji minister Giolitti in ga je že tudi odobrili ministerski svet. Vlada pravi, da zahteva to premembo ustava, ki določa za vsak volivni okraj gotovo število volivcev. V zbornici bo razprava o tem načrtu zelo živahna, ker bodo razne stranke nasprotovale razdelitvi mandatov. Socialisti in republikanci se že sedaj pripravljajo na volivni boj v novih okrajih, in splošno prevladuje mnenje, da bota ti dve stranki imeli od nove razdelitve največ dobička.

Korupcija v Italiji.

Poročali smo že na kratko, da ima »Banca Sconto e Sete« v Piemontu vsled zveze s pariško »Banque Industrielle« 10 milijonov lir škode in da je v to afero, ki je prebivalstvu povzročila veliko škodo, zapletenih tudi več poslancev. Ta zveza se je izvršila pred enim letom, in sicer ravno ob času, ko je italijansko brodogradništvo obiskalo Toulon, z namenom, da se zopet ustvari finančne zveze med Italijo in Francijo. Zveza pa je bila skrajno nesrečna, ker vodstvo italijanske banke ni vedelo, da se nahaja pariška banka na robu propada in nima v Franciji več nobenega kredita. Pri kovanju te zveze sta najbolj mešetarila italijanska poslanca Pantaleoni in Poli, katera časopisje sedaj javno dolži, da sta sprejela zato vsak po 100.000 lir. V zadevo je pa zapletenih še mnogo drugih poslancev ter tudi odličnih diplomatov, ki so vsi imeli pri tem masten »zaslužek«. Vsi ti so dobro vedeli, v kakih razmerah je pariška banka, a so vseeno pritiskali na banko v Piemontu, da je sklenila zvezo. Francoski židje so si pri tem veselja meli roke.

Boj za Barcelono.

Mesto Barcelono v Venezueli so si osvojili po vročem boju vstasi ter porazili vladne čete. O tem boju dohaja iz Port of Spain naslednje poročilo: Boj za Barcelono se je pričel 3. avgusta. Tri dni pozneje so udrli vstasi v mesto, zažigali po dnevi in po noči vse, kar so dosegli. Dne 7. t. m. so imeli v oblasti že dve tretjini mesta in naslednji dan so se morale udati vladne čete. Mej ujetniki se nahaja tudi predsednik barce-

lonski Marcano, ki je načeloval vladnim četam; dalje osem generalov, 23 polkovnikov. Ubitih je 167 mož. Hiše in trgovine so uropane in večinoma porušene. Mnogo žen in otrok je ranjenih in umorjenih. Vstasi so se polastili tudi ameriškega kabla ter uropali italijanski in nizozemski konzulat. Zunanji konzuli prosijo, naj pridejo na pomoč vojne ladije v varstvo konzulatov in inozemcev. — Na ta način je že mesece trajajoča državljanska vojska v Venezueli vzbudila pozornost splošnih politikov. Vstasi so si poleg Barcelone osvojili že tudi pristanišče glavnega mesta Caracas ter sploh povsodi zmagujejo. O predsedniku generalu Castro se niti več ne čuje. Amerikani in Nemci bodo poslali vojne ladije.

Iz brzojavk.

Sodišče proti Combesu. Combesovi poslušni slugi so zatvorili tudi kongregacijsko šolo v St. Charlesu pri Lyonu ter vrata zapečatili, čeravno je bila ta šola že davno avtorizirana. Najvišje prizivno sodišče je razveljavilo vladni korak kot protizakonit. — Nova škofija na Norveškem. Katoličanstvo na Norveškem v zadnjem času, posebno vsled prizadevanja apostol. vikarja msgr. Fallize, izredno napreduje. Število katolikov se je v zadnjem desetletju potrojilo. Vsled tega se ondi ustanovi nova škofija in pozovejo v Bergen šolske sestre. — Razpor mej Ameriko in Kanado. Iz Washingtona javljajo, da se je pojavil nov razpor radi celega ozemlja mej kanadskim severnim obrežjem in severnim tečajem. — Combes daje grajo. Prefektu okraja Finistère je Combes izrazil brzojavno grajo, ker je nasprotoval admiralu. Hotel ga je celo odstraniti, a mu ne more najti naslednika. — Lorenzo Marques dobe Angleži. Med Španijo in Anglijo se vrše pogajanja glede odstopa ozemlja in zaliva Laurenc-Marques Angležem proti visoki odškodnini. — Botha in Delarey postaneta člana novega postavodajnega sveta v Transvalu.

Pričakujoči volitev.

Iz Maribora, 12. avgusta. Naši deželni poslanci bi odgovorili na članek v dunajski »Information« z dne 4. t. m. in tukajšnje »Südsteier. Presse« z dne 9. t. m., kolikor so meni znani njih nazor, enoglasno s tem, da vsi odločijo svoje mandate. To bi se brez vsake dvombe celo gotovo zgodilo, ako bi itak ne bila že potekla šestletna doba deželnih volitev; saj pričakujemo že za oktober-november tekočega leta nove volitve.

Jasno je, da naših osem poslancev proti 50 nemškim zagrizencem nič ne opravi, tudi z najbolj divjo obstrukcijo — nič.

Naj Vam poročam še tudi to, da kolikor se čuje tu in tam, od vseh naših dosedanjih osem poslancev ne misli nobeden se več poganjati za deželnozbornski mandat! Vsi so siti do grla. Pač pa se bodo pipale za mandate najmanje tri stranke: 1. slovenski radikalc (Celje); 2. »Stajerčevi« nemčurji (Ptuj); 3. »Gospodarjeva« stranka »katoliških Slovencev« (Maribor). Te stranke so že sedaj gotove, in že tudi vse tri na delu. K tem pa se utegnejo nastopiti samostojno: socialni mokrač, in istotako tudi »jungovci« učitelji. To bode huda borba in treba mnoga smodnika. Bog daj srečo!

Književnost in umetnost.

Najnovejša slika akad. slikarja Josipa Germa.

Naš rojak akad. slikar Josip Germ v Pragi je izdal pred kratkim v lastni založbi sliko po svoji krasoti znanega »Belopeškega jezera«. Reprodukcijska je izvršena v treh barvah v slavnoznanem češkem zavodu Husnik & Häusler ter se bode radi umetniške dovršenosti in velikosti ter nizke cene gotovo v kratkem pojavila v mnogi slovenski hiši kot izvrstna reprodukcijska po originalu domačega umetnika.

Praški listi: Nár. listy, Politik, Nár. politika, Čas so prinesli nedavno laskavo oceno; takó piše »Politik« med drugim: »Prijeteljem prirodnih krasot bode ta publikacija gotovo enako ljuba kot ljubiteljem dovršenih del umetniških. Celo pocijo te divne krajine je umetnik izvrstno pogodil. Brillantna lestvica barv v popoldanski svetlobi lesketa se na strmih vrhovih v ozadij se dvigajočega Mangarta, na bujnem zelenji gozdov ter umira v globoki modrini tihega belopeškega jezera. Radi tega pozdravljamo radostno vest, da se s tem poskusom pričenja večja serija panoram iz slovenskih alp tembolj, ker volitev scenerije, izvršitev in reprodukcija sama zagotavljajo v resnici umetniško delo trajne vrednosti, ki bode gotovo

vsakemu lokalno v okraso. Slika moremo kot primerno dekoracijo naših salonov, stanovanj, javnih in društvenih prostorov, posebno pa našim turistom in zavodom priporočiti.«

Komisijonalno prodajo je do sedaj prevzel L. Schwentner v Ljubljani. Velikost slike: 50x32 cm. na kartonu 67x51 cm. cena: na kartonu 6 K, v gladkem jelšovem okvirji se steklom 12 kron, v vzorkovem okvirji 15 K. Založnik: Jos. Germ, akademični slikar v Pragi, Václavské nám. 10.

»Lutski ljudje«. — »Testament«.

Izšel je danes 2. sešitek 2. zvezka »Janka Kersnika zbranih spisov«. Uredil ga je dr. Vladimir Levec. Ta sešitek obsega povesti: »Lutski ljudje« in »Testament«. Vezen v platno stane 6 K, elegantno vezan 7 K.

Musica sacra.

V petek 15. avgusta v stolnici cerkvi pontifikalna maša ob 10. uri: Deveto mašo v H mol, zložil Moric Brozig, graduale »Propter veritatem«, zl. Ant. Foerster, po ofertoriji »Ave Maria«, zložil dr. Franco Liszt. — V mestni cerkvi sv. Jakoba velika maša ob 9. uri: Maša v čast M. B., zložil Jan. Schweitzer, graduale »Propter veritatem«, zložil Ant. Foerster, ofertorij »Assumpta est«, zložil Iv. Laharnar. — V križevniški cerkvi velika maša ob 10. uri: Cecilijino mašo v B-dur, zložil J. B. Benz, graduale »Propter veritatem«, zložil Anton Foerster, ofertorij »Assumpta est«, zložil Iv. Laharnar.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 14. avgusta.

Osebnosti. Prevz. knezoškof lavantinski dr. M. Napotnik se je iz Guttenbrunn pri Hofgasteinu povrnil v Maribor. — Drž. in dež. poslanec dr. Susteršič se 20. t. m. povrne s potovanja.

Sestanek naših nepolit. društev.

Na ta sestanek opozarjamo posebno tudi vse semišljenike v krajih, kjer še nimajo nobenega izobraževalnega društva. Na tem sestanku je prilika se mnogo naučiti o organizaciji in vodstvu društev. Naj torej somišljeniki preskrbe, da bode udeležba tudi iz onih krajev, kjer še ni društev, in pošljejo naj iz vsakega takega kraja kakega bolj izobraženega moža, ki se bo na shodu mnogo naučil in izobrazil, da prične tudi v svojem kraju gibanje za ustanovitev izobraževalnega društva. Sestanek naših nepolitičnih društev bo nekaj poučen kurz tudi v ta namen. Imena posameznikov, ki se žele udeležiti sestanka dne 7. in 8. septembra, naj se naznanijo č. gospodu Luki Smolnikarju, stoln. vikarju v Ljubljani, vsaj do 25. t. m., na kar se dotičnikom določijo vstopnice.

Evharistični shod. Čas za pripravljanje za hrvaško-slovenski evharistični shod na Trsatu se je podaljšal do 20. avgusta.

Nerodne roke. »Narodovce« so zopet povzročile po listih polemiki radi celjskega vprašanja. »Narod« je vrgel o zadevi celjske gimnazije v svet poročilo, da bo gimnazija prestavljena v Gaberje pri Celju in da Slovenci dobe ondi popolno gimnazijo. Nemški listi so se tega poročila seveda takoj oprijeli. Nekateri listi pa so pričeli dvomiti, da bi bila dotična nesrečna vest res v »Narodu«, v tem hipu je pa prišel žid Penizek ter je Nemcem citiral dotično »Narodovo številko. »Narod« naj vendar enkrat pusti v miru celjsko vprašanje, sicer bi utegnil marsikdo misliti, da je v tem oziru v službi Nemcev. Posebno naj pa nikar v to zadevo ne vtika svojih prstov žid Penizek in prepusti naj stvar narodnim voditeljem. »Narod« je s svojo lehkomišljenostjo v tako važnih vprašanjih slovenski politiki več škodil, nego so ji koristili vsi slovenski liberalci. Slovenci ostanemo seve nepremično na stališču, da se iz Celja ne ganemo, in prepričani naj bodo Nemci, da smo pripravljani boriti se do skrajnosti.

Obisk groba kardinala Missie na Sveti gori.

se letos vsekakor izvrši, in sicer pojdejo njegovi čestilci na sv. goro koncem septembra ali začetkom oktobra. Najpripravejši bi bil dan po našem manifestacijskem shodu v Ljubljani. Iz Ljubljane bi se lahko odpeljali še isti večer. Da se bode mogel aranžirati posebni vlak, naj somišljeniki iz posameznih župnij tekom 14 dni naznanijo število udeležencev pri obisku kardinalovega groba »Slovenski krščansko-socialni zvezi«.

„Narod“ proti dr. Rybaču. »Narod« se zaletava v dr. Rybača, ker je izrekel na novi maši v Lonjerju resnično besedo: »Mi odločno obsojamo one, ki odrekaajo duhovniku pravico, udeleževati se javnega življenja ter ga zavračajo v zakristijo«. Dr. Rybač je moral tako govoriti, če že ne s kakega voraškega, pa vsaj s čisto narodnega stališča. Kam bi pa prišli primorski Slovani, ako bi se tam začel izvrševati Tavčarjev evangelij, in če bi se skrb za ljudstvo morala izročiti oni »inteligenci«, ki z ljudstvom ne čuti?

V znamenju kompromisa. V Selskih bi se imela vršiti včeraj volitev župana. Ker so zadnje volitve neugodno izpale za selške naprednjake, zahtevali so liberalci, da bi žnjimi napravili naši kompromis. Katoliško-narodni odborniki se tej zahtevi niso udali. Zato se liberalci niso hoteli udeležiti volitve župana. Radi te obstrukcije se je naprednjakom naložila denarna globa po 20 kron, katero bode iztirjalo c. kr. okrajno glavarstvo v prid selškim revežem. Tako so selški liberalni odborniki prvi začeli dajati iz svojega zaklada »groše«, zase pa stiskajo »knoše«. Pri prihodnji volitvi se liberalci v smislu § 34. obč. vol. reda lahko zopet izkažejo radodarne.

Otvoritev nove dvorane v Zagorju. Iz Zagorja ob Savi se nam piše: V nedeljo dne 17. t. m. otvorila se bode vrtna dvorana g. L. Habata v Zagorju in sicer z velikim koncertom in dramatično predstavo. Pri koncertu sodelujejo: Zagorski orkester, zagorska rud. godba na pihala in zagorska pevska društva. Vse priprave kažejo, da bode slavnost res veličanska, ter da se bode nudila občinstvu vsakovrstna zabava. Dvorana, katere meri v dolgosti 30 m, širokosti 10 m in visokosti 6 in pol m, je za dramatične predstave, kakor tudi za glasbo primerno sezidana, ter vsem potrebam primerno opremljena. Oder za prirejevanje dramatičnih predstav, pred katerim je uglobljen prostor za orkester, je prav krasno in moderno slikal naš slovenski akademični slikar g. Alojz Subic iz Celja. Dvorana, katere je sezidana v prvi vrsti za zagorska društva, je pa na razpolago tudi vsem drugim društvom, zatoraj se slavna sosednja društva, kakor tudi slav. občinstvo tem potom k obilni udeležbi naj uljudneje vabi. Posebna vabila se ne bodo razposiljala. V slučaju doževnega vremena vrši se veselica nedeljo pozneje.

Lubri-Slavec. Gospod Lubri Mihael, posestnik v Trbovljah, je dobil dovoljenje, da sme zanjprej svoje rodbinsko ime pisati za »Slavec«. Njegov sin Albin je kapelan v Zrečah (ne »na Rečici«, kakor je list onidan pomotoma tiskal) pri Konjicah. Tudi ta bo se zanjprej namesto »Lubri« pisal »Slavec«.

Vseslovanska umetniška in obrtna razstava v Petrogradu. Danes je bil v našem uredništvu g. V. N. Korabljev, urednik »Slavjanskih Izvestij« v St. Peterburgu, ki snuje pripravljane odbore za udeležbo pri vseslovanski umetniški in obrtni razstavi v St. Petersburgu l. 1904 meseca avgusta, sept., okt. in novembra. Razstava stoji pod pokroviteljstvom velikega kneza Aleksandra Mihajloviča, predsednik je pa ruski finančni podminister Kovaleskij. Razstavljeni bodo umetniški in obrtni izdelki vseh slovanskih narodov. Razstavljenе stvari se bodo tudi prodajale. Udeležba bo gotovo ogromna, ker hoče pri tej priliki posebno Rusija pokazati ves svoj velikanški napredek. Vse stroke obrti in umetnosti bodo zastopane. Z glavno razstavo bodo združene še razne druge: n. pr. razstava poljskih pridelkov in narodopisna izložba. Po razstavi se bo osnoval »Vseslovanski muzej«. Pripravljata se ob istem času tudi shoda vseh slovanskih časnikarjev in učenjakov. Za udeležnike bodo vozne cene od ruske meje do St. Peterburga znatno znižane, vstopnice v razstavo bodo pa za Slovence zastopljive. Prireditelji razstave hočejo znajo dvigniti podjetnost slovanske obrti in umetnosti ter pospeševati slovansko edinstvo na kulturnem polju. Kakor čujemo, je »Gospodarska zveza« že v zvezi z dunajskim komisarjem v tem oziru. Onim interesantom, ki bi želeli kaj razstaviti na veliki razstavi

v Petrogradu, posebno pa našim zadrugam, sporočamo torej, da posreduje v tej zadevi tudi »Gospodarska zveza« v Ljubljani.

Finžgarjevega »Divjega lovca« bode v Logatcu zopet igrali 17. t. m. Začetek igre je ob 4. uri popoldne.

Zveza kranjskih mlekarov se snuje, kakor je razvidno iz oklica, objavljenega med današnjimi oglasi. Ustanovni občni zbor se vrši sredi prihodnjega meseca. V pripravljenem odboru so zastopniki cerkniške, planinske in logaške mlekarne.

Spomenik za cesarja Maksimilijana I., ki bo v proslavo 400letnice združenja Goriške z Gradiško postavljen v Korminu, je dunajski kipar Edmund Hoffmann p. l. Aspenburg ravnokar dovršil.

Pravda štajerskih nemškutarjev proti »Gospodarju«, ki se je končala, kakor znano, s tem, da je bil đ. g. Korošec pred mariborskimi porotniki obsojen, je sedaj končana s tem, da se je g. Korošcu zapor spremenil v denarno globo 1000 K.

Izlet čeških pevcev na slovanski jug. Povodom 40letnice hrvatskega pevkega društva »Kolo« v Zagrebu udeležijo se slavnostij dne 15., 16. in 17. avgusta kot zastopništvo praškega »Hlahola«, prvega pevkega društva v Pragi, korporativno »Kroužek pevcev pražského Hlahola« ter si ogleda na svojem izletu tudi Reko 18. avgusta, Trst 19. in 20. avg., Postojno in Ljubljano 22. in Bled 23. avg. Pozivu »Podpornega društva za slovenske visokošolce v Pragi«, da pri tej priliki zapoje pri večerih v prid društva prirejenih, odzvali so se peveci z zagotovilom, da v prid društva radi sodelujejo popolnoma brezplačno. Pogajanja radi zabavnih večerov v Trstu in v Ljubljani se vrše, vrtna veselica na Bledu, v slučaju neugodnega vremena koncert v »Blejskem domu«, je že zagotovljen ter bode v soboto dne 23. avgusta na vrtu pri Petru nelu oziroma v Blejskem domu. Program te veselice se objavi pozneje.

Tržaški škof dr. Nagl pri svoji materi. V nobenem stanu ko duhovskem ni tako lepih prilik slavljenja. To se je videlo zopet o priliki, ko je novi škof tržaški pred kratkem obiskal svojo staro mater v mali vasi Gobelendorf v Waldviertlu na Nijzeavstrijskem. Prevzvišeni vladika je sicer rojen Dunajčan, a njegovi roditelji so se v njegovi zorni mladosti naselili v Gobelendorf, kjer je prebil svojo prvo mladost. Značilno za njegov poznejši poklic je bilo, da je že kot mali deček na vprašanje, kaj hoče postati, vedno odgovarjal »da hoče biti škof.« Kar je takrat kot otrok slutil v svoji zorni duši, to se je sedaj vresničilo. Te dni pa je kot novoimenovani tržaški škof prvokrat po daljšem času videl zopet svojo mater (očeta so mu mej tem pokopali). Mala samotna vasica, kamor je čisto rad zahajal k svojim starišem, bratom in sestram in kjer je vladala pred 13. leti velika radost, ko jo je obiskal kot novoimenovani rektor Animae v Rimu, bila je zdaj dično okrašena, kajti od vseh vaščanov in sosedov spoštovani, a od materi vroče ljubljani vračal se je v domačo vas prvokrat kot — škof. Zlasti hišica, v kateri mu biva stara mamica, bila je okrašena s cvetjem in zelenjem. Nad vse ganljiv in pretresljiv je bil prizor, ko je v petek 24. m. m. popoldne došel prevzvišeni med svoje vaščane in ga je ugledala njegova mati. Stara ženica je objela svojega sina ter zaplakala, a ni mogla spregovoriti besedice. Ob tem prizoru so vsi navzoči vaščani skoro glasno jokali. Enako ganljivo je bilo, ko je v nedeljo potem po pontifikalni sv. maši škof v polnem ornatu imel nagovor do svojih preljubih vaščanov; vseh oči so se solzile ob prelepih besedah vladike in v zavesti, da biva zdaj njih rojak med njimi kot visok cerkveni dostojanstvenik. Dasi je bil prisrčno in navdušeno sprejet od svojih vaščanov, vendar se je največ mudil pri svoji materi, katero ljubi nad vse. In tej svoji materi je utegnil pripovedovati o težki službi, katero mu je poveril sv. Oče, izročujoč mu v pastirstvo škofijo — tržaško-koperako. Utegnil je povedati stari ženici, da ga čaka mučeništvo, katerega žrtva so bili še skoro

vesi njegovi predniki. A dal Bog, da bi ga moč blagoslova, ki ga je prejel od ljubljene materine roke, ščitila pred nevarnostmi, ki so sicer združene s to mučeniško službo.

Tatvina na javorniški pošti. V poštne uradu rudniškega ravnatelja K. Luckmana na Javorniku je v noči od 9. na 10. t. m. bržkone kak domačin odnesel denarja in znamk v vrednosti 397 K 18 v. (130 K v zlatu). Tatvina se je izvršila bržkone med 1. in 2. uro zjutraj, ko je čuvaj šel s pošto k vlaklu. Tat se je poslužil ključev, ki so bili shranjeni na kraju, znanem le domačinu.

Duhovnik utonil. 31letni pater Oton Rössler iz St. Pavla, je utonil. Padel je v mraku na poti domov v vodo.

Razpisane službe. Služba učitelja je razpisana na enorazrednici v Vrbovem pri Postojni. Prošnje do 25. avg. — Na štiri-razrednici v Metliki je do 31. t. m. razpisana služba učiteljice. — Pomožnega pisarniškega uradnika sprejmo do 20. t. m. pri okr. sodišču v Krškem.

Železniška stavba. C. kr. železniško ravnateljstvo v Beljaku razpisuje gradnjo visokih stavb pri razširjanju postaje St. Andrej. — Ponudbe se naj vložijo do 2. septembra 1902.

Deželni hipotečni zavod v Gorici se ustanovi gotovo že z novim letom. Kredit bo dajal ta zavod kmetovalcem proti 4% obrestim ter proti amortizaciji v 149 poluletnih obrokih. Nastanjen bo deželni hipotečni zavod v poslopiju prejšnje okrožne sodnije, in sicer v prvem nadstropju.

C. kr. poštnohranilnični urad je izdal »Določila za poslovni promet poštne hranilnice«. Kdor želiš imeti to knjižico, dobiš jo lahko na domačoj pošti. Del slovenski ima 72, nemški pa 80 strani.

Strašna nesreča v Beli peči na Gorenjskem. V ondotni tovarni za železno orodje pripetila se je včeraj dne 13. t. m. ob 7. uri zjutraj strašna nesreča. Razletel je velikanški brus za sekire s toliko silo, da se je pok slišal daleč na okoli. Počil je na dva kosa, ki sta do stropa zletela v zrak; eden zagrabil ubozega brusača, ga vrže kviško, da se še pod stropom v kolobaru zavrti ter pade slednjič na njega. K sreči ga rešijo tovariši takoj iz groznega položaja. Revež je ves razmesarjen na glavi in spodnjih delih telesa; zlomilo mu je obe nogi nad kolenom ter ga skoro vsega zmečkalo. Prihiteli domači župnik mu je podelil svete zakramente za umirajoče in je le malo upanja, da okreva. Koliko mu pomore zdravniška pomoč, vam sporočim. Delavcu je ime Reithofer in je oženjen, toda brez otrok. Naj pripomnim, da je to že četrti slučaj, da se je razletel brusilni kamen, preje res brez nesreče. Vendar ve pa vsak, kdor pozna razmere, kolika nevarnost je pri tem za delavce. Usojam si torej vprašati, kje je iskati krivde? Ali se tudi po tem dogodku ne bode ničesar odredilo za varnost delavcev?

Kolesarja zadela srčna kap. Pri vasi Heiligenkreuz na Gorenjem Štajerskem je zadela srčna kap delavca Jožefa Dvornikoviča. Padel je poleg kolesa mrtve na tla.

Samomora v Trstu. Predvčeršnjim popoldne se je zastrupila 26letna brivčeva soproga Ivana Burion na svojem stanovanju. Zdravnik jo je sicer skušal rešiti, a so bila vsa njegova prizadevanja zastonj. Po enournih bolečinah je samomorilka umrla. — Ob 3. uri popoldne pa se je blizu kapelice tržaškega katol. kopališča zastrupil javni postrežek Lovro Barzotti. Peljali so ga hitro z vozom na zdravniško postajo, kjer pa je umrl kljub zdravniški pomoči.

Ljubljanske novice.

Ljubljanska društvena godba priredi v soboto dne 16. t. m. koncert na vrtu »pri zvezdi« (poprej Ferlinz) na cesarja Jožefa trgu. Clani in otroci prosti. Nečlani plačajo 15 kr. Začetek točno ob 8. uri zvečer. — Jutri popoldne ob 4. uri popoldne koncertna godba pri »Novem svatu«.

C. kr. deželni plačilni urad na cesarja Josipa trgu v Ljubljani bo dne 21., 22. in 23. avgusta 1902 zaradi glavnega snavenja uradnih prostorov strankam zaprt.

Primarij g. dr. V. Gregorič je šel na 4tedenski dopust, ter ne ordinira do 15. septembra.

Mestna rešilna postaja posredovala je v pretečenem mesecu 42krat in sicer prepeljala je iz mesta v bolniške zavode in nasprotno 30 bolnikov, mej temi 4 ponesrečence; od tujih občin prevzela je v svrhu transporta s kolodvorov v bolniške zavode in nasprotno 12 bolnikov, mej temi 8 ponesrečencev.

C. kr. poštni in brzojavni uslužbenci v Ljubljani priredili dne 24. avgusta 1902 na čast Njega Veličanstva sv. mašo pri sv. Jakobu ob 11 $\frac{1}{2}$ uri dopoldne. Pri sv. maši bode pel pevski klub c. kr. poštinih in brzojavnih uslužbencev. Sprevod bode spremljevala ljubljanska društvena godba. Popoldan vršila se bode vrtna veselica pri Koslerju, spojena s pošto in coriandoli-korso. Druga društva se prosijo, da se na to ozirajo.

Ljubljanski slovenski pevci so se danes popoldne odpeljali k slavnosti »Kola« v Zagreb.

O regulaciji Miklošičeve ulice je bila te dni komisijalna obravnava, ki pa glede regulacije poleg frančiškanske cerkve ni dosegla soglasja. Ako bi se cesta pri cerkvi odklopala, bati se je za frančiškanski stolp. Regulacija te ceste in sv. Petra ceste je pač zelo ponesrečena.

Odhod k vojaškim vajam. Dornobranski pešpolk št. 27 odide jutri k velikim vojaškim vajam v Ilir. Bistrico. Vaj se bo udeležil štab ter trije bataljoni (60 častnikov in 1500 mož). — Dragonci se udeležijo vaj okoli Rakeka, Postojne, Sempetra, Divače in Sežane. Danes pride iz Moravč v Ljubljano en eskadron, jutri eden iz Moravč, drugi iz Krašnje. V soboto in nedeljo prideta iz Krašnje še dva eskadrona. Vsak se mudi v Ljubljani po en dan.

Poroka v protestantski cerkvi. V protestantski cerkvi se je poročil tukajšnji spece-rijski trgovec g. Oton Schmidt v Trnovem z gđo. Mausser.

Poroči se gđo. Roza Resman z inženirjem g. Zajcem.

Tekmovalno počasno vožnjo priredi 17. t. m. ob 4. uri popoldne kolesarsko društvo »Ilirija« od Koslerjevega vrta do restavracije pri »Novem svetu«.

Ponesrečena tatvina. Lah Lagante je čevljarskemu mojstru A. Bozji ukradel velik zaboj. Laha so prijeli na kolodvoru in mu odvzeli zaboj. Lah ni mogel odpotovati, ker je moral v luknjo.

Tatvina v uršulinski cerkvi. V uršulinski cerkvi je neznan tat ukradel s stranskega oltarja altarni prt vreden 20 K. Tatice so že prijeli. Hodia je beradit na porto in pravila, da je prišla iz Rima. Tatice pravi, da ji je ime Karolina Ridl. Prodala je prt neki starinarici. Pokradla je tudi po gostilnah nekaj perila in steklenice.

Nesreča na elektriški železnici. Včeraj ste na Zaloško cesto mesarici Karolina Mrčina in Jožefa Bitenc iz Zgornjega Kašlja hitro pripeljali iz Šarabonovega dvorišča. V istem hipu je privozil voz elektriške železnice. Voznik Iglič je sicer voz takoj ustavil, a ni mogel preprečiti, da bi vozova ne trčila. Jožefo Bitenc je vrglo z voza. Dobila je na glavi težke poškodbe. Prepeljali so jo v dež. bolnico. Dvomijo, da bi okrevala.

Aretiran je postopač Franc Mekinda, ker je pokradel nekaj obleke.

Bicikelj odpeljal je izposojevalcu koles Gorcu mlad fant. Bicikelj je vreden 100 K.

Zgubljena je denarnica s 7 K.

Zmota pri vlaklu. Ko je danes zjutraj pripeljal gorenjski vlak v Ljubljano, potisnili so ga nazaj proti državnemu kolodvoru, a ker je proga bila napačno postavljena, je vlak drdral proti Trstu. Ustavili so ga šele pri Lattermannovem drevoredu.

Nesreča v predilnici. Danes so v predilnici neki deklici zašli proti mej glavna tovarniška vrata, ki so ji prste stisnili.

S kaznijo nezadovoljna je bila hišnica Marija Salmič, ki je bila pri okrajnem sodišču obsojena v zapor radi tatvine drv pri Recharju in Zeschkoti na Turjaškem trgu, zato se je pritožila na deželno sodišče, ki je pa njeno pritožbo danes zavrnilo in potrdilo prvo razsodbo. »Ne sprejemem nobene minute«, zavpije obsojenka. »Vas ne bo noben vprašal«, pravi predsednik sodišča in ji pokaže vrata.

Kotiček za liberalce.

»Stimmen aus Maria-Laach«. Ti ljudje zelo radi »Slovenca« hero, zato jim ponudimo tukaj to le malenkost. Zadnji »Narod« sodi katoliško znanstvo. Zdržite se smeha, prijatelj! On pravi, da vsa katoliška znanost govori o neki čudni zvezi hudiča s človekom. Mimogrede povedano, kaj nevarno znamenje je za človeka, ako vidi povsod hudiča. »Narod« se ponorčuje pri tem iz revije »Stimmen aus Maria-Laach«. Liberalcem povemo, da izhaja ta list na leto v desetih sešitkih, pet sešitkov tvori en zvezek, tako, da torej na leto izideta dva močna zvezka. Do zdaj je popolnih 62 zvezkov. Naslov: »Stimmen aus Maria-Laach« je menda nevednega liberalca zapeljal, da misli, ta li-

sih more imeti samo "pobožno" vsebino, saj lista samega najbrže se nikdar ni videl. Liberalcem navedemo zato le naslove udeležnih in temeljnih razprav 62. zvezka: Weltkirche und Weltkultur. Weltwirtschaftliche Tendenzen und volkswirtschaftliche Politik. Chinas alte Kultur im Lichte der jüngsten Funde und Forschungen. Ein Blick in das Zellenleben. Chateaubriands Apologie des Christentums. Leben und Lehre bei Benedict de Spinoza. Wassergas und Zentralbeleuchtungen. Was die ältesten christlichen Eigenheiten erzählen. Geisterphotographien. Neues über Maria Stuart. Das antike Tugendideal in der platonischen Apologie des Sokrates. Die Sixtinische Kapelle. Die wissenschaftliche Kultur einer untergegangenen Welt zur Centenariofeier der Aegyptologie und der Keilschriftforschung. Die Gesetze der Zellteilung. Friedrich Mistral. Das französische Vereinsgesetz vom 1. Juli 1901. Gedankenübertragung. Einiges über die neuentdeckten hebräischen Stücke des Buches Sirach. Die Zellteilung in ihrer Beziehung zur Vererbung. — Zadnji letošnji, to je 6. sešitek pa ima sledečo vsebino: † P. Wilhelm Kreiten S. J. Die Kunstaustellung zu Düsseldorf. Solidarismus. Zelle und Urzeugung. Friedrich Mistral. — Liberalcem se še ne sanja, koliko znanosti je v teh razpravah, zanje so to same španske vasi. Pomilujemo čitatelje "Slov. Naroda", da jim ta list ne more nikdar resnice povedati. Čudno, kedar misli "Narod" kaj po svoje povedati, pa se opeče. Ali so ignorante in analfabete v znanosti ti liberalci? List "Stimmen aus Maria Laach" pa splošno toplotno priporočamo.

Občinski zastop na Vrhniku, jako s privilegiranimi virilisti blagoslovljena korporacija, je izrekel svoje "ogorčenje" nad poslanci katol.-narodne stranke in obžalovanjem onim sobčanom, ki so podpisali zaupnico dr. Susteršiču. Na čelu se jim blesti slavno ime Gabrijele Jelovšek, ime, katero je prišlo v katoliško-narodni stranki do tolike slave, da ga je pri volitvah vrgla kot svaričen zglede vsem, ki mislijo s katoliško-narodno stranko in njenimi učeli barantati. Torej je Jelovškova jeza umljiva. Med podpisanimi se potem jako značilno sveti ime notarja Komotarja, lekarnarja Hočevarja, davkarja Grudna, učitelja Levstika, sodnega adjunkta Kobala, davčnega kontrolorja Premka; med tovarnarji se na ta način posebno priporočajo: Kotnik, strojar Tomšič, Jelovšek Makso in lesotrtlec Kunstelj. Jako bo zanimalo prijatelje piva, da je pivovarnar Fröhlich tudi podpisal to "ogorčenje". Da je protestant, smo že prej vedeli, da je pa njegovo pivo tudi ogorčeno, smo zdaj skusili. Vrhničani si naj pa iz tega posnamejo ta nauk, da je treba v reči take zastopnike, ki izrekajo obžalovanje svojim volivcem. — "Narod" piše: "Ne bo več dolgo in slediti morajo preobratu na verskem polju. Položaj je tak, kakor bi vse sedanje versko mišljenje bilo izpodkopano ter podpolnjeno s smodnikom. Treba je le male iskric, da raznese vse v zrak." Kako se bo neki liberalcem vera "preobračala", saj so ravnokar izjavili v "Narodu" samem, da je nič nimajo!

Brez miselnega gesla, pravi včeraj "Narod", je geslo "iz naroda za narod". Da, za one liberalce, ki skrbijo samo za svoje potrebe in hočejo za vsako stvar biti plačani, je to seve brezmiselno, ker bi jim to iz naroda premalo prineslo za — trebuh.

Novo cerkveno določbo je včeraj iznašel "Slovenski Narod". Pravi namreč, da ima "po cerkvenih določbah" škof dolžnost "Slovenca" nadzirati in da je on za vse odgovoren, kar je v njem. Ni se torej čuditi, da "Narod" toži, da ga je cerkveno pravo pripravilo ob vero. Kajti tako pravo, kakor si ga je on sam izmislil, je res zmožno, komu pamet zmešati.

Liberalnih lažij o dr. Susteršiču je brez meje. Liberalci so v izmišljevanju laži o dr. Susteršiču uprav besni. "Narod" je namignil že parkrat in sedaj se liberalci krepko lažejo za "Narodom", da je dr. Susteršič nekada menda kot dijak, se izrazil, da "farji smrde kot kozli". Enkrat za vselej proglašamo to trditev liberalcev za nesramno laž. V pravi proti "Domovini" so se o tem zaslisevale priče in sicer pristni liberalci, a nihče se ni drznil to liberalno laž potrditi. To dobro vedo tudi "Narodovci", tem značilnejše je, ako se celo mnogi, ki se proglašajo za "inteligentne", ne sramujejo še vedno poavljati take laži.

"Narod" se baha, ker je nabral nekaj za "Družbo sv. Cirila in Metoda". Da bi naši somišljeniki svoje darove pošiljali "Slovencu" in ne glavnemu blagajniku, bi se tudi "Slovenec" s tako zbirko lahko bahal, a družba bi radi tega ne imela več. Sicer pa bodi "Narodovcem" enkrat za vselej povedano: V primeri s tem, da niste pri narodnem delu nikjer drugod angažirani, še dosti premalo dajete za družbo. Vsek naš somišljenik nosi stroške na raznih straneh, ker naši delujejo mej narodom, dočim se liberalci dela mej narodom ogibljejo. Zato

le ne prebahafo, gg. "Narodovci", da se ne pokaže, da še tisto, kar daste, daste le z velikim upitjem.

"Stajerec" in "Narod" se prav dobro počutita v objemu. Tudi preteklo soboto je zopet "Narod" prinesel "Stajerec" in sicer t. Dr. Tavčar bi to lahko prepredil, pa ni. Ravnanje "Stajerec" smatra torej Tavčar za tako "zaslužno", da mora "Narod" pomagati "Stajercu" pri iskanju sotrudnikov. Iz "Naroda" se uvidi, da v "Narodni tiskarni" "Stajerec" napadom na duhovščino brezpogojno verujejo. "Narod" pravi, da bi štajerska slovenska mestna inteligenca morala s slovensko duhovščino na štajerskem postopati tako, kot "Stajerec" nemškutarji, pa bi "Stajerca" treba ne bilo. No, nemškutarja in liberalizem sta si v lepem paru "Narod Stajerc" postavila spomenik, ki bo menda vendar oči odprl onim, ki zdaj še ne vidijo, kam vodi liberalstvo.

Izpred sodišča.

Plemkinja detomortika. Pred tržaškim deželnim sodiščem je te dni stala ona dvajsetletna Leopoldina Pekman pl. Markweiz, ki je svojedasno, kakor smo že poročali, izločila svoje novorojeno dete na neki njivi pri Sv. Savi. Obsojena je bila na 6 mesecev težke ječe in na izgubo plemstva.

Razne stvari.

— **Najnovejše od raznih strani.** Nečuvena surovost častnikova. V Bukareštu je poročnik Niculescu dobil na straži spečega vojaka. Vojak je spal z odprtimi ustmi. Častnik je utaknil sabljo v vojakova usta in mu raztrgal lica do ušes. Vojak se je nezavesten zgrudil. Pri napadu vojak svojega napadalca ni prav spoznal in je pri preiskavi naznanil za napadalca častnika Teodorescu, ki je sedaj zaprt. Občinstvo se je obrnilo do kralja, da zapre pravega krivca. — **Ženo polil s špiritom** je na Dunaju delavec Franc Ronowsky in jo zažgal. Žena je strašno opečena. — **Nasprotniki ženskega gibanja** širijo po časopisih vesti, da se v Kolorado volivna pravica žensk ni obnesla. Nekatere ženske so baje ondi sedaj izdale oklice, v katerem pravijo, da je politika s sodelovanjem žensk še koruptnejša. — **Španski kralj umorjen.** To vest širijo prestozidarji ter trdijo, da kralj cele noči ponočuje in pijančuje. Potrjene te vesti še niso. — **Ženska emancipacija.** V Gradcu so dobili prvega ženskega agenta za knjige. Baje razume ta ženski agent knjige dosti silovitejše priporočati nego moški. Ljudje se boje že moških agentov, kaj bo še le, ako se tega posla poprimajo ženske! — **V Kavkazu se je udrlek ledenik** v dolino in tri angleške milje daleč vse uničil. — **Ujet ropar.** Glasovitega grškega roparja Psophakisa so ujeli. Zaprt je v ječi v Missolongi. — **Milijonar vodja** v staveh. Vodja venezuelskih vstajev general Matos je milijonar. On plačuje vstaško armado, ki šteje 10 000 mož, iz lastnega žepa, samo da vrže predsednika Castro, o katerem pravi, da je nesreča dežele. Matos je star 55 let, Castro 39 let. — **Ozmerjano občinstvo.** Ravnatelj nemškega ljudskega gledališča na Dunaju Mauthner si je dovolil nekaj posebnega. Radi predolgih odmorov je občinstvo postalo nejevoljno in je pričelo razbijati z nogami. Ravnatelj se je nakrat pokazal pred zagrinjalom in dejal občinstvu, da pač nima okusa, ako tako razbija. — **O genju gozdu.** Iskre iz vlaka so vnele gozd pri Grasičah v bližini Reke. Pogorelo je 20 000 kvadratnih metrov gozda. — **Samomor pisatelja** Na Dunaju se je z opijem umrl pisatelj dr. Richard Hahn. — **Samomor anarhista.** Ameriški anarhisti so dali svojemu tovarišu Sgranza nalogo, da izvrši atentat v Evropi. Pripeljal se je do Neapolja, kjer je pa raje skočil v morje in utonil. — **Delavski nemiri v Galiciji** so povod sodnijske obravnave, ki se je včeraj pričela v Lvovu proti 50 delavcem, ki so se udeležili nemirov meseca junija. Povaljenih je nad 100 prič. — **Stavka v Galiciji.** Okrožno sodišče v Zoloczowu je dalo na razpolago kaznjence posestnikom, pri katerih stavkajo poljski delavci. — **Marienburgovec** psovka. Pred sodiščem v Stanislavu toži neki Poljak nekega Nemca, ker mu je Nemec dejal "Marienburgovec". Poljak smatra to besedo za psovko. — **V Barceloni** je zopet stavka. V mestu vlada veliko razburjenje. — **Stolpi se podirajo.** Tudi stari, slavni stolp stolne cerkve v Gottenburgu na Švedskem je v nevarnosti, da se podere. — **Radi dvoboja** pomiloščenega častnika Hillebrandta so častniki v Gumbinenu na Nemškem v slavnostnem sprejemu peljali skozi mesto. Meščanstvo se je nad takim počenjanjem častnikov škandaliziralo. — **Dvajsetlet ponedolženem v pregnanstvu** je preživel pariški lekarnar Douval, katerega so obsodili, da je z arzenikom zastupil svojo ženo. Sedaj se je dognala njegova nedolžnost. Oprostili so ga prisilnega dela v Novi Caledoniji

in vrnil se je na Francosko, kjer ga je na raznih kolodvorih čakala množica ljudstva. Douval dobi v dar neko veliko lekarno v Parizu. — **Umrli** je bivši pisarniški ravnatelj avstrijskega drž. zbora sekcijski šef vitez Halban. — **Iz Berlin** se poroča, da pojde profesor dr. Kraus iz Gradca kot naslednik Gerhardtov v Berlin. — **Sneg** je zapadel tudi tirolske in švicarske gore. — **700 delavcev** odpuščenih je v tovarni strojev v Helsingforsu na Ruskem, ker manjka naročil. — **Dunajski gostilničarji** se spravila v posebno zaostalo naredba ministertva, da naj se olajšuje onim, ki hočejo prodajati nealkoholične pijače ali pa samo jedila, dosega koncesij, pač se pa pri gostilniških koncesijah, na katerih podlagi se to diho alkoholične pijače, najstrožje postopa. Dunajski gostilničarji so sedaj izjavili ministertvu, da dajo v svojih gostilnah gostom tudi nealkoholične pijače in na zahtevo tudi vodo in prosijo ministertvo, naj se radi tega vse koncesije merijo z enako mero. — **Posojevalnico otrok** so ustanovili v ameriških združenih državah. Iz posojevalnice se dobi otroka na posodo za par dni, za mesec, pa tudi na leta. Kadar se otroka naveliča, se ga pošlje lahko nazaj. — **Razdrta zaroka.** Ker se je na željo nadvojvodinje Marije Ane njena zaroka z vojvodom Siegfriedom Bavarskim razdrla, vrne se nadvojvodinja za opatinjo v zavod plemenitih dam v Prago.

Kako se podvoji pridelovanje medu? Ta najnovejši način je iznašel neki ameriški farmovec v državi Kansas. Entomologu poljedelskega oddelka v Washingtonu, dr. Howardu, namreč svetuje v posebnem pismu, naj dela na to, da se čebele oplemenijo z navadnimi kresnicami. Na ta način bi čebele prišle v posest aparata, ki bi omogočil čebelar delo tudi — po noči. Ta načrt je pa res — ameriški!

V 55. letu nove zobe je dobil neki kmet, kakor poročajo medicinski listi. Dotični kmet je zgubil vsled bolezni v 25 letu vse svoje zobe, a čez 30 let na to so mu čeljusti otele. Zatekel se je k nekemu zdravniku, ki mu je povedal, da oteklina nič drugega ne pomeni, kakor, da bo dobil povsem nove zobe. V 3 mesecih se je pokazalo 18 zob. — Mož je na svoje lepe zobe posebno ponosen.

Prestop v katoliško cerkev. Leta 1901 je v Londonu nad 1500 (torej 300 več kot 1900) oseb prestopilo v katoliško cerkev. V mestu Saiford tudi več kot 1300. V celi Angležkeji (brez Škotske) je prestopilo nad 20 000 oseb v katoliško cerkev. Značilno je, da je med spreobrnjenici zastopano večje število anglikanskih duhovnikov.

Hišo sezidal v 4 in pol urah. Dva Amerikanca sta naredila stavo. Slo se je zato, jeli mogoče postaviti v enem dnevu hišo. Stavbenik je postavil v 3 urah hišo, ta je bila 80 čevljev dolga in 50 široka. Imela je tudi dva nadstropja. Stavbenik je nato dobil stavo. Tako poročajo iz Amerike.

V kovčku umrla sta dva otroka v Mühlgrunu. Mati je morala oditi na polje in je otroka dala v star kovček. Ko sta se začela otroka premikati, se je kovček zaprl. Ko je mati prišla s polja, našla je oba otroka vdusena.

Proti razglednicam se oglašajo trgovci s papirjem. Dan na dan tožijo, da bodo razglednice povsem izpodrinile druge vrste papirje, n. pr. voščilne listke. Vrh tega razglednice kmalu pridejo iz mode. In niso večkrat za drugega, kakor za koč. Zato v obče delujejo na to, da bi se razglednicam odvzela sedanja popularnost, vendar je pa malo upanja, da se jim posreči njihova namera.

Domišljija ga je ozdravila. Nekega posestnika v Landshutu so začeli po noči boleti zobje. Ko je svoje nesnosne bolečine potožil svoji ženi, mu je ta svetovala, naj se namaže s špiritom, ki je stal na oknu. Ubogi trpin se namaže in glej čuda. Zobje so ga ponehvali boleti in kmalu je bil v sladkem spanju. A ko se njegova žena drugo jutro zbudi — zakriči. Videla je zamorca. Njen mož je namreč po noči zagrabil za napačno steklenico in se je namazal s tinkto! No pa nič ni delo, črnilo mu je pa vendar bolečine pregnalo.

Živalsko pokopališče v Parizu. Parižani se ponajso s krasno zidanim pokopališčem za pse in mačke. Pokopališče leži na koncu otočja Avenue de Clichy. Skozi umetno zidana vhodna vrata pride se na lep prostran vrt, na katerem kar torgoli nešteti spomenikov, v katerih so vklesani citati: Lamartina, Pascal, Chamforta in drugih. Med nešteti spomeniki vzbuja največje zanimanje spomenik postavljen znanemu Bernardinu Barry, ki je toliko potnikov rešil gotove smrti. Vklesan je v naravni velikosti, ravno ko nese malega otroka, ki se ga krčevito drži okoli vratu.

Društva.

(Vabilo k veselici), katero priredi "Bratno društvo pri D. M. v Polju" v

proslavo godu sv. Očeta Leona XIII in rojstnega dne presvetlega cesarja Franca Jožefa s sodelovanjem mladeniške in dekliške Marijine družbe v nedeljo dne 17. avgusta ob pol 4. uri na vrtu "Društvenega doma" v Slapah s sledečim vspeedom: 1. Papeška himna. 2. Cesarska pesem. 3. Sattner: Studenček, ženski zbor. 4. Večerna, ženski zbor. 5. L. Hudovernik: Naša zvezda, moški zbor. 6. Veseli pastir, mešani zbor. 7. Igrokaz: Indijski siroti, priredil F. Finžgar. 8. Pravica se je izkazala, veseloigra, spisal dr. J. Krek. — K obilni vdeležbi vabi

odbor.
(Prostovoljno gas. društvo v Dobu) obhaja 7. septembra desetletnico svojega obstoja in namerava prirediti veliko ljudsko veselico. Pri veselici sodeluje operna pevka, kvartet jako izbornih pevcev, dalje oddelek cirkusa Barnum in Bailey. Predstavljal se bode dve izvorni narodni igri. Ker bodo priprave silne in vse kaže, da bo veselica jako dobro vsela, ako bo tudi pripravam primerna udeležba, zato se prosijo ostala društva, da se ozirajo na to veselico. Natančnejši program se provčasno naznani. Čisti dobiček je namenjen požarni brambi v Dobu in pa slovenskim visokošolcem.

Telefonska in brzoljavna poročila.

Zagreb, 14. avg. Z mnogih hiš plapolajo že zastave. Zagreb bo v slavnostni opravi. Dasi je drž. ogrska železnica odbila društvom znižanje vožnih cen, pridejo društva vendar polnoštevilo. Danes zvečer bode na kolodvoru sprejem slovenskih pevcev, došlih iz Ljubljane. Slovencem se je v slavnostnem sprejemu odločil prostor takoj za godbo. Slavnostno sv. mašo v stolnici bode daroval škof Gugler. V soboto je občni zbor zveze hrvaških pevskih društev.

Dunaj, 14. avg. Neki vodja Mladočehov je dejal, da bodo Čehi v jenskem zasedanju drž. zdora pričeli z obstrukcijo, ako ne dobé notranjega češkega uradnega jezika. Upanje vlade, da se to ne zgodi, je jalovo, ker Čehi silijo v takem položaju volivci v obstrukcijo.

Dunaj, 14. avgusta. O konferencah mej avstrijskim in ogrskim ministrijskim predsednikom se javlja, da nista v raznih važnih točkah prišla do sporazumljeja. Glavne težkoče napravlja carinski tarif. Körber odpotuje danes v Išel, Szell jutri. V Išlu bode ta minist. predsednika sprejeta od cesarja vsak v posebni avdijenci ter bode ta poročala cesarju o vzrokih, ki jima onemogočujeta zapustiti svoje stališče. Skoro gotovo bode krona posredovala in naročila v kronskem svetu minist. predsednikoma nove obravnave. Do zaključka pogajanja v Ratotu torej niso privedla in tudi v Išlu se to ne zgodi.

Pariz, 14. avgusta. Da vpliva na uporne šolske sestre v treh bretonskih okrajih, je ministrijski predsednik zagrozil glavnemu redu šolskih sester, da ga razpusti.

Lvov, 14. avg. 60letni veleposestnik Severin baron Borowicki se je radi denarnih zadev ustrelil. To je že tretji samomor v tej rodbini. Žena njegova si je z britvijo prerezala vrat, sin se je pa ustrelil.

Carigrad, 14. avg. 12 višjih turških častnikov je prognanih, ker so s peticijo zahtevali izplačila zaostale plače.

Haag, 14. avg. Krüger se odpove vsaki politiki. Tako zatrujejo njegovi prijatelji in pravijo, da Krüger hoče dati s tem možnost, da se Južna Afrika mirno razvija. Napovedana konferenca burskih poveljnikov izostane. Tudi Stejn priporoča Burom, naj vsi mirovne pogoje pripoznajo.

Martinique, 14. avg. Tu divja boj mej domačini in priseljenci radi političkih pravice, ki so izključno v rokah temnokožcev.

Umrli so:

V hiralnici:
10. avgusta. Marija Vogelink, gostija, 45 let, neoplazma abdomini.
12. avgusta. Marija Jakolin, gostija, 91 let, ostarelost.

V bolnišnici:
11. avgusta. Ivana Habič, zidarjeva hči, 4 leta, jetika.

Meteorološko poročilo.						
Višina nad morjem 506-2 m, srednji račni tlak 736-0 mm						
Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celsiju	Vetrovi	Nebo	Padavina v 24 urah v mm.
13.	9. zveč.	735-6	12-7	sl. jzrh.	jasno	
14.	7. zjutr.	735-5	9-5	sl. svzh.	pol. obl.	0-0
	2. popol.	735-2	16-6	sl. sever	pol. obl.	

Srednja večerajša temperatura 13-3°, normale: 19-0°

Zitne cene

dné 13. avgusta 1902.

(Termin.)

Na dunajski borzi:

Za 50 kilogramov.

Pšenica za jesen	7-04	7-05
" spomladi	7-37	7-38
Ri za spomlad	6-53	6-54
" jesen	6-23	6-24
Koruzna za juli-avgust	5-25	5-27
" sept.-oktober	5-31	5-32
Oves za jesen	5-63	5-69

Na budimpeštanski borzi:

Pšenica za oktober	6-75	6-76
Pšenica za april	7-08	7-07
Ri za oktober	5-92	5-93
Ri za april	6-14	6-15
Oves za oktober	5-37	5-39
" " april	5-63	5-64
Koruzna za avgust	4-85	4-86
Koruzna za maj (1903)	4-19	5-1

(Efektiv.)

Dunajski trg.

Pšenica banaška	K 7-55	7-95
" južno žel.	7-40	7-90
Ri	6-51	6-76
Ječmen	6-1	7-25
" ob Tisi	5-75	6-75
Koruzna ogerska	5-30	5-40
Činkvanti	6-05	6-39
Oves srednji	7-40	7-55
Fišol	7-25	10-1

Dunajska borza

dné 14. avgusta.

Skupni državni dolg v notah	101-90
Skupni državni dolg v srebru	101-75
Avstrijska zlata rentna 4%	121-65
Avstrijska krona rentna 4%	99-95
Ogerska zlata rentna 4%	121-20
Ogerska krona rentna 4%	98-1
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gid.	1590-1
Kreditne delnice, 160 gid.	685-75
London viza	239-64
Nemški dr. bankovci za 100 m. nem. dr. velj.	116-1
20 mark	23-40
20 frankov (napoleonor)	19-06
Italijanski bankovci	94-10
C. kr. cekini	11-26

Zahvala.

Povodom XVII. velike skupščine družbe sv. Cirila in Metoda v Ilirski Bistrici, dne 7. avgusta t. l. javlja podpisano vodstvo svoja hvaležna čutila tem potom vsem, ki so pripomogli na ta ali na drug način do tako sijajnega uspeha. Imenoma pa se zahvaljuje oč. ženski in moški podružnici v Il. Bistrici ozir. v Trnovem na vsem njihovem tako obilnem in prijaznem trudu; preblagorodnej gospe prvomestnici Pavlini Bachmannovi in gosp. prvomestniku Martinu Zarniku, preblag. gosp. trnovskemu županu Rudolfu Valenčiču, preč. g. dekanu dr. I. M. Kržišnik, preblagorod. gospodu ilirsko-bistriškemu županu Antonu Znidaršiču za njune navdušene vsprejemne nagovore; istemu preč. gosp. dekanu za vzvišeno božjo službo v trnovski dekanjski cerkvi; č. ilirskobistriškemu trnovskemu mešanemu zboru za pobožnost v nemajoče cerkveno petje; oč. občanom ilirskobistriške in trnovske občine, ki so tako uskusno in obilo nakliti svoji prijazni vasi s slavoloki in zastavami v počestčenje skupščinarjev; gospe prvomestnici tržaške ženske podružnice Karli Ponikvarjevi in vsem navzočnikom pri obedu za vznešene napitnice; slav. tamburašem iz Petrinja za pridno sviranje slovanskih skladb in za petje pri obedu; oč. pevkom in pevcem za krasno petje; gđc. Antoniji Kadivčevi, gospe Heleni Vidmarjevi iz Ljubljane za tako obilo izkupilo ob družbenih znakih; gđc. Anici Močnikovi in gđc. Edi Oroženi iz Kamnika, gospe Mariji Trčekovi in gđc. Heleni Bavdekovi iz Ljubljane za razpečevanje razglednic; bistriškimi in trnovskimi gospicam: Alojziji in Bibijani Bizajlovi, Mici Brinšekovi Josipini Černakovi, Antoniji Hodnikovi in Terezini Tomšičevi za pogoščenje skupščinarjev s mrazimi jedili ob njihovem dohodu v Ilir. Bistrico in za prodajanje razglednic ter sladkorčkov v družbin prid; vsem dopisiljateljem laskavih nam brzojavk; vsem oč. zborovalkam in zborovalcem; vsem častitim delegatom naših posameznih podružnic; sploh vsem, ki so ob neumornih naporih ilirsko-bistriškega gospoda župana vsak po svoje sodelovali ob zares slovesnem in prijetnem našem bivanju med domoljubnimi bivalci prijaznih vasi Il. Bistrice in Trnovega.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Gričar & Mejač

uljudno naznanjata, da ostane prodajalna do 15. septembra t. l. ob nedeljah in praznikih zaprta.

792 (12-8)

Dijaki ali gospodičine

sprejmo se

953 6-1

v boljšo družino pod zmernimi pogoji na stanovanje in hrano. V Ljubljani, Glavni trg št. 25, I. nadstropje.

Jutri v petek dne 15. t. m. na vrtu gostilne pri Novem svetu

KONCERT

društvene godbe.

Začetek ob 4. uri popoldne.

Vstopnina prosta.

Ugodna prilika

za oženjenega rokodelca, krojača, bričca, urarja, ali šiviljo, kjer se odda na račun stara, znana gostilna na Gorenjskem poleg farne cerkve in velike ceste.

Kje, povse upravnništvo "Slovenca".

955 3-1

3 posestva

obstoječa iz hotela, gospodarskih poslopij, zemljišča, vrta, kegljišča, i. t. d. na Gorenjskem

oziroma Notranjskem, se prodajo z vsem skupaj zaradi družbinskih razmer pod zelo ugodnimi pogoji.

Natančneje pojasnila daje g. J. Perhauc, Ljubljana, Dunajska cesta 6. 959 1-1

Telegram!

Na splošno željo p. n. občinstva celovškega ostane

Togo in Mandingo karavana

do sobote, 16. t. m. v Celovcu.

V Ljubljani („Narodni dom“ se začne predstave v nedeljo, 17. t. m., in trajajo do srede, 20. avgusta.

Vse drugo ostane, kakor naznanjeno.

954 3-2 Vodstvo.

Na prodaj je

ležeči parni stroj

za 82 konjskih sil s kotli in armaturo.

Vsa naprava je izvrstno ohranjena, deluje brez napake in se prodaja zaradi tega, ker se bode napravlja večja.

Kdor se zanima, si lahko ogleda parni stroj v delavnosti v tovarni za unje gospoda Karola Polak-a v Ljubljani.

Na njega naj se pošiljajo morebitna vprašanja.

957 3-1

Iz proste roke se prodaja

Hiša

št. 95 v Škofji Loki. Hiša je pripravna za kupčijski obrt in je blizu treh cerkev. — Ponudbe do 20. t. m.

937 (3-2)

Izve se več pri lastnici v Škofji Loki.

Natalie

Franzensbad

Francove kopeli. Natalija vrelce.

Ogjenčovo-kisl Lithion-vrelec učinkuje v vseh slučajih urino-kislé diateze, pri pomanjkljivem izločevanju urina iz krvi, kamnu, boleznih v ledvicah in mehurju, udarci, revmatizmu itd. Zdravniške avtoritete so ga porajale z izbornim vspehom. Pospešuje odvod vode. Prijeten okus. Dobiva se v vseh lekarnah in trgovinah z mineralno vodo, eventualno pri kopališkem oskrbnistvu Natalie-vrelec, Francove kopeli.

753 10-9

Hiša

v Begunjah št. 15 pri Cirknici

prodá se z vrtom in gospodarskim poslopjem vred pod prav ugodnimi pogoji. Hiša stoji na najlepšem prostoru, v njej nahajala se je mnogo let gostilna in trgovina.

Natančneje poizvé se pri lastnici Franji Papež roj. Blažon.

946 (3-2)

"THE GRESHAM"

zavarovalno društvo za življenje v Londonu.

Podružnica za Avstrijo:

Dunaj, I., Giselastrasse 1, v hiši društva.

Društvena aktiva dné 31. decembra 1900 kron 184.387.703-
 Letni dohodki na premijah in obrestih leta 1900 33.367.497-
 Izplačila za zavarovalne in rentne pogodbe in za odkupe itd. od postanka društva (1848) 405.807.367-
 Meji letom 1900 je društvo izdalo 5556 poliz za glavnico 50.898.267-
 Za specijelno varstvo avstrijskih zavarovalcev je „The Gresham“ do 31. decembra 1900 v vrednostnih papirjih založila že znesek

nom. kron 21.039.000-—

pri c. kr. ministerijalnem plačilnem uradu na Dunaju.

Prospekte in tarife, na podlagi katerih izdaja družba police, kakor tudi obrazce za predloge, daje brezplačno

glavni zastop v Ljubljani

pri

Gvidonu Zeschko-tu

v vili nasproti Narodnemu domu.

490 12-5

Eden ali dva

trgovska vajenca

zmožna slovenskega in nemškega jezika sprejmeta se takoj v trgovini z železnino pri

876 4-4

Karol Kavšeka nasl.

Schneider & Verovšek

Ljubljana.

Dobre ure cenó s 3letnim jamstvom razpošilja tovarna ur v Mostu

HANNS KONRAD

trgovina z urami in zlatnino

Most (Brux) št. 234, Češko.

Dobre rem. ure iz nikla gl. 3-75
 Prave srebrne rem. ure „5-80
 Pristne srebrne verižice „1-20
 Budilniki iz nikla „1-95
 Moja trdka je odlikovana s s. c. kr. orlom, z zlatimi in srebrnimi svetinjami in ima na razpolago na tisoče priznanskih pisem. — Cenik s podobami brezplačno. 573 190-29

Leopold Trafnik

pasár in srebrar v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 27

se priporoča prečastiti duhovščini, cerkvenim predstojništvom in dobrotnikom cerkvá v strokovno umetno izdelavo raznovrstnega

cerkvenega orodja,

kakor:

tabernaklje, monštrance, kelihe, svečnike, lestence, svetilke itd.

iz zanesljivo najboljšega kovinskega blaga.

V zalogi pa ima mnogo že izgotovljenih, krasnih predmetov.

Stare predmete prenavlja, posrebi in pozlati po najnižji ceni.

Slavnemu občinstvu pa priporoča lastne izdelke in veliko zalogo električnih svetilk v raznih oblikah, prenavlja tudi stare svetilke v uporabo električne razsvetljave. — Postrežba zanesljivo točna, cene nizke.

726 33-10

Razpis službe.

Posojilnica v Radovljici razpisuje službo

tajnika

Začetna plača 1400 K ali po zmožnosti tudi več. Službo bode nastopiti 1. sept. t. l. Ponudbe s spričevali naj se pošiljajo

do dné 21. avgusta t. l.

na dr. J. Vilfana, odvetnika v Radovljici.

928 3-3

Oklic.

Nastopne okoliščine so krive, da so že nekatere mlekarne izginile in marsikaterim drugim groze, da jih uničijo, če se dosedanje razmere ne izpremené.

Okoliščine so v kratkem sledeče:

a) Mlekarne dajejo svoje izdelke pod ceno in si prav po nepotrebnem konkurirajo; kar je posebno pri letošnji dragi piči občutno.

b) Mlekarne ne vedó za dobre odjemalce in so večkrat o njih kreditih slabo poučene. Nasprotno pa tudi odjemalci sami ne vedó, kam bi se obrnili s svojimi naročili, katera se vedno množijo.

c) odjemalci žikanirajo mlekarne in jim celó večkrat vračajo mleko — ko so ga seveda poprej posneli ali sploh izkoristili, trdeč potem, da je mleko pokvarjeno, kar je po navadi čisto izmišljeno.

d) Mlekarne ne izdelujejo enakih izdelkov, vsled česar se kupci pri naročilih ne vedó ravnaní.

Da se vsem tem in raznim drugim neprilikam izognemo, osnovala se bo osrednja pisarna, katera bi združevala vse zadrage in ki naj bi imela pozneje v Trstu, oziroma v Reki svoj sedež.

Pri tej „osrednji pisarni“ bi lahko odjemalec iskal blaga, mlekarne pa zopet odjemalca, trgovskega sveta in sploh v to stroko spadajočih informacij za nabavo različnih potrebščin.

Da se tako združimo v nekako centralo, se vse mlekarne vljudo vabijo, da se pridružijo tej res dobri stvari, katero bodeta gotovo tudi država in dežela izdatno podpirali.

Podpisani pripravljajni odbor usoja si tedaj najuljudneje vabiti vse mlekarne, kakor tudi posamezne pospeševalce te stroke, da se pridružijo tej akciji, in prosí, da se dotična naznanila, oziroma prijave za pristop dopišljejo načelniku pripravljalnega odbora gospodu Fran Majdiču v Logatec najkasneje do konec avgusta 1902.

Prvi in ob enem ustanovni občni zbor imel bi biti sredi septembra in so statuti v ta namen že pripravljeni.

V Logatcu, dné 4. avgusta 1902.

Fran Majdič,

načelnik mlekarne in sirske zadrage Logške, načelnik pripravljalnega odbora zveze kranjskih mlekar.

Anton Lavrenčič, Alojzij Domicelj, Anton Kovčica,

nadzornik mlekarne zadrage nadzornik mlekarne zadrage v Zagorji načelnik mlekarne zadrage v Planini.

Alojzij Gartner, Ivan Lavrič,

odbornik mlekarne zadrage v Planini. poslovodja mlekarne v Čérknici.

Pisarna
c. kr. notarja

DR. FRAN VOK-A

nahaja se sedaj na Miklo-
šičevi cesti št. 24 v hiši
drja Krisper-ja pri novi
sodnijski palači.

939 4-3

Pisarna c. kr. notarja

Dr. Karol-a Schmidinger

nahaja se sedaj v Bakovčevi hiši št. 9
v Sodnijski ulici.

932 3-2

Hôtel Paučić
v Novem mestu
v obližju c. kr. sodnih uradov, davkarije, okraj. glavarstva
in pošte.

Podpisani naznanjam sl. občinstvu in prečast. duhovščini, da 17. avgusta f. l.
otvorim svoj lastni, na novo vrejeni

„hôtel Paučić“

v kat rem je več sob, ki so vse prenovljene in z novim pohištvom opremljene,
vedno tujem na razpolago. Točil bom najboljša, pristna, domača do-
lenjska vina lastnega pridelka iz slavnostnega, obsežnega vinograda „Kne-
žije“. Skrbel bom za najboljše vrste piva in druge dobre pijače. Cenjenim
gostom bo vedno dobra, okusna gorka in mrzla jedila s prijazno
postrežbo na razpolago, vse po najnižjih cenah!

Naročen bom vedno na domače in tuje časopise, ter skrbel za
druge ugodnosti, da zadovoljim cenjene obiskovalce.

Za mnogobrojni obisk se najljubšeje priporočam
z odličnim spoštovanjem

Jakob Paučić
lastnik.

919 (3-3)

Umetnijski zavod
za slikanje na steklo
B. ŠKARDA v Brnu.
Izdeluje zlasti:
cerkvena okna
različne izvršitve,
Ceniki in strokovni
svet brezplačno.
Osemkrat odlikovan s prvimi darili

126 26-24

ogrske gld. 170, domače iz šunka gld. 120, domače
gld. 170, dunajsko 80 kr. kilo. — Šunka brez kosti
(Bolschinken) 90 kr. kilo. — Šunka brez kosti
suhina 70 kr. glavna brez kosti 40 kr. kilo.
velike kranijske klobase po 18 kr. in drugo posila od
5 kil naprej po povreju in sicer le dobro blago
546 12-8 Janko Ev. Sirc v Kranju.

**Pri podiranju starega
gimnazijskega poslopja**

prodaja se različni stavbeni
materijal kakor: zidarska in
strešna opeka, opeka za flak,
kamenje in kamenitne plošče,
lesovje izpodstrešja, okna in
vrata i. t. d.

944 3-3

Prodaja se na lici mesta.

Največji in najstarejši slovanski
zavod za pridobivanje vode na
Avstrijskem.
Ant. Kunz
c. in kr. dvorni zalagatelj
v Hrančicah (Moravsko)
izdeluje
vodovode
za mesta, vasi, prista-
ve, zavode, gradove,
toplice, bolnišnice itd.

Ta tvrdka je izdelala kar more
dokazati s pohvalnimi spricvali,
vodovode že v 42 mestih, 510. ob-
činah, na mnogih velikih posest-
vih in industrijskih zavodih.

Samodelni vodotežni stroji.
— Najizvrstnejše vodne se-
salke za kakoršnokoli da-
ljava. — Veterini motorji.
— Samodelavna krita za na-
pajanje živali.

Na željo izdelamo vsakovrstne
projekte in proračune po lastnih
državno-potrjenih inženirjih

Ceniki zastoj in franko.
849 (28-8)

Blag. gospod
Gabrijel Piccoli
lekarnar, „pri angelu“
v Ljubljani, Dunajska cesta
dvorni založnik Nj. svetosti papeža
Leona XII.

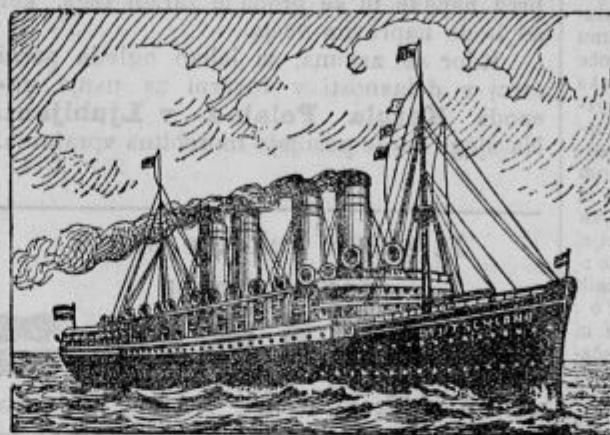
Gradec, dne 2. februarja 1897.

Bolnišnica usmiljenih bratov.

Provincijal:
F. Emanuel Leitner, višji zdravnik.

Že mnogo časa svetujem vsem, kateri trpijo
na bolečinah v želodcu in nerednostih v črevesih,
da uporabljajo Vašo izvrstno **želodčno tinkturo**,
kojo sem jaz sam uporabljal s prav izvrstnim
vsehom. Z odličnim spoštovanjem

II. 3 25 17 Don Peter Franceschini, župnik.
Mojman (Istra), dne 6. oktobra 1900.

Največje, najhitreje ter najvarneje vrste
velikanskih parnikov, ki vozijo v

AMERIKO.

Hamburg - New York le 6 dni.

Vožne karte po najnižjih cenah za vse
razrede prodaja ter daje pojasnila točno
in brezplačno oblastveno potrjena

agentura Hamburg - Ameriške Linije,

v Ljubljani, Marjin trg št. 1,
nasproti frančiškanski cerkvi

Janez Jax in sin

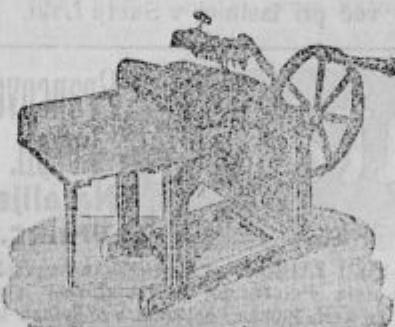
Ljubljana, Dunajska cesta 17

priporočata:

šivalne stroje,
kolesa,
glasbene stroje,
pisalne stroje,
blagajne varne pred ognjem,
zastopstvo F. Wertheim in Co. Dunaj.

810 (6-6)

Kje bodeš kupil
mlafilnico, gepelj
in
čistilnico? (Pajkl.)

V zalogi pri **Fran Zemanu v Ljubljani**
na Poljanski cesti pri „Korenu“

kjer se dobé najbolj zanesljivi stroji vsake vrste, kakor tudi trombe, cevi in po-
samezni deli za stroje najceneje.

908 3-3

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, donarjev itd.
Zavarovanja za zgube pri zrebanjih, pri izžrebanju najmanj-
šega dobitka. — Promese za vsako zrebanje.
Kulturna izvršitev naročil na borzi.

Menjarična delniška družba
„MERCUR“
I. Wollzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strobelgasse 2.

Pojasnili v vseh gospodarskih in finančnih
stvarih, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih
vrednostnih papirjev in vestni nasveti za doseg kolikor
je mogoče visokega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih
glavnih.
134 88